

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-09-19

Diarienummer:
GSN-2025-01224

Handläggare:
Martin Larsson

Yttrande över förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av bilaga 2,
3. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde enligt bilaga 3.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025 beslutat att remittera förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 till samtliga nämnder för kvalitetssäkring samt för att berörda nämnder ska kompletta med planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare.

Det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet om Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Beredning

Ärendet har beretts i stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025 enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Nämnden föreslår justeringar enligt ärendets bilaga 2. De föreslagna justeringarna är av redaktionell karaktär.

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller enligt ärendets bilaga 3.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 september 2025
- Bilaga 1, Yttrande över förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028
- Bilaga 2, Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026–2028
- Bilaga 3, Planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare 2026

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Datum:
2025-09-24Diarienummer:
GSN-2025-01224Gatu- och samhällsmiljönämnden
YttrandeKommunfullmäktige
kommunledningskontoret@upsala.seHandläggare:
Martin Larsson

Yttrande över förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025 enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder och de bolagsstyrelser som så önskar för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet i egenregi och privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Ärendet har beretts i gatu- och samhällsmiljönämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028

Nämnden föreslår justeringar av redaktionell karaktär enligt bilaga 2.

Planerad fördelning mellan verksamhet i egenregi och externa utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet som utförs i egenregi och externa utförare inklusive en kort beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde, enligt bilaga 3.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Rafael Waters
OrdförandeRebecka Berg
Nämndsekreterare

Bilaga 2: Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 inom nämndens ansvarsområde

Nämnd: Gatu- och samhällsmiljönämnden

Sida	Vad ska justeras	Föreslagen justering	Motivering
34	I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver ett långsiktigt hållbart bruk av kommunens naturmiljöer och grönytor, bland annat genom ökad betesdrift.	Ändra mening till "...en långsiktig hållbar skötsel av..."	Skötsel är korrekt ord i sammanhanget.
35	Fler naturreservat ska bildas och efterlevnaden av strandskyddet stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln.	"Fler naturreservat ska bildas. Efterlevnaden av strandskyddet ska stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln."	Minska risk för att naturreservat och strandskydd blandas ihop.
35	Krontäckning är ett viktigt mått som anger andelen av stadens yta som täcks av trädkronor och ger lövskugga.	Stryk löv i ordet "lövskugga".	Även krontäckning från barrträd räknas.
36	...återvinning och fastighetsnära insamling av avfall förbättras. Genom fastighetsnära insamling av förpackningar med flerfackskärl från villor från och med 2025 blir det enklare att källsortera förpackningar i Uppsala kommun.	...återvinning och insamling av avfall fastighetsnära och på allmänplats förbättras. Genom fastighetsnära insamling av förpackningar med flerfackskärl från villor från och med 2025 och på allmänna ytor över 2000 kvadratmeter från och med 2026 blir det enklare att källsortera förpackningar i Uppsala kommun.	Avseende renhållning och insamling av förpackningar är det mer heltäckande att lägga till insamling på allmän plats till den fastighetsnära insamlingen.
42	Samtidigt erbjuder jordbruks- och skogsmark stor potential för kolinlagring och negativa utsläpp av koldioxid, vilket är nödvändigt för att nå klimatmålen.	Samtidigt erbjuder jordbruks- och skogsmark stor potential för kolinlagring som bidrar till att nå en negativ balans av koldioxidekvivalenter, vilket är nödvändigt för att nå klimatmålen.	Negativa utsläpp är inte möjligt. Att ha en negativ balans på koldioxidekvivalenter bör vara det som eftersträvas.

Bilaga 3: Beskrivning av planerad fördelning mellan verksamhet i egen regi och av privata utförare samt beskrivning av ersättningsmodeller

Nämnd: Gatu- och samhällsmiljönämnden

Obligatorisk inlämning för nämnder som lämnat över drift av verksamhet till privata utförare genom avtal.

För mer information se [Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare](#).

Beskrivning av verksamhet som utförs av privata utförare

Nämnden nyttjar ramavtalsleverantörer. I begränsad omfattning upphandlas driftentreprenader med ett funktionsansvar. Nämnden tillser att en grundkompetens finns i verksamheten för att säkerställa att kommunen är en kompetent beställare för rätt kvalitet och nytta för varje skattekrona. Det finns i dagsläget inga planer på att förändra nuvarande fördelning.

Nämnden är väghållare och huvudman för det kommunala gatunätet och utför myndighetsutövning samt trafik- och mobilitetsarbete. Arbete utförs huvudsakligen i egen regi. Specialistkompetenser för vissa utredningar avropas från ramavtal.

För särskild kollektivtrafik, som består av färdtjänstresor, omsorgsresor och skolresor i taxi, sker myndighetsutövningen och transportledningen i egen regi. Genomförandet av samtliga resor upphandlas för omkring 200 miljoner kronor för 2025.

Inom parkverksamheten är all gräsklippning upphandlad. Nämnden kompletterar under sommarsäsongen den egna verksamheten med resurser från bemanningsföretag. Nämnden upphandlar också vissa specifika kompetenser när volymen inte motiverar egna anställningar, exempelvis vid nedtagning av riskträd och stubbfräsning. Ett av parkdistrikten är upphandlat som en utförandeentreprenad, vilket innebär att entreprenören har ett funktionsansvar för de aktuella ytorna. Den upphandlade verksamheten uppgår till 22 miljoner kronor årligen.

Entreprenaderna följs upp enligt fastställda villkor vid upphandlingsskedet som överförs till parternas avtal. Uppföljningen sker löpande via månatliga byggmöten där även eventuella volymförändringar regleras. Vissa kriterier exempelvis inom miljöområdet följs upp via miljörevision som genomförs av antingen intern eller extern part.

Driften av gator och cykelvägar görs framför allt av upphandlade leverantörer, nämnden avropar tjänster. Majoriteten av avropen gör nämnden inom vinterväghållning, vintersandupptagning och gatusopning. Allt belägningsunderhåll, det vill säga all asfalt som läggs, sker av upphandlad leverantör. Driften av gatubelysningen sker via en utförandeentreprenad. Nämnden har en liten del av utförandeverksamheten kvar för att kunna hantera akuta situationer. Den upphandlade verksamheten uppgår till omkring 110 miljoner kronor årligen.

De anläggningsarbeten som nämnden genomför projekteras och genomförs både av upphandlade leverantörer genom ramavtal eller objektspecifika upphandlingar samt i egen regi. Valet görs utifrån rutin för val av affärsform för projekteringar och entreprenader. Rutinen är framtagen i samråd med kommunstyrelsens upphandlingsverksamhet. Syftet med rutinen är att skapa förståelse för och tydliggöra hur upphandlingarna kan utformas, styras och bidra till att uppnå Uppsala kommuns mål. Utöver bättre planeringsförutsättningar för nämnden och kommunstyrelsen förväntas rutinen leda till en god dialog med leverantörsmarknaden, bättre affärer genom genomtänkta strategiska val samt bättre transparens.

Beskrivning av nämndens ersättningsmodeller

Verksamhetsområden inom nämnden som ersättningsmodellen avser	Principer för ersättningen	Lagrum och reglementen som ersättningen baseras på	Vem som beslutar om ersättningen och när under året
<i>Park- och gatudrift, beläggnings- och anläggningsarbeten</i>	<i>Ersättning per timme utfört arbete alternativt per kvadratmeter/löpmeter. I vissa upphandlingar ingår en fast ersättning och/eller volymgaranti.</i>	<i>LOU</i>	<i>Upphandling enligt delegationsordning vid behov</i>
<i>Parkdrift</i>	<i>Fast ersättning för uppdraget. Uppdragsersättningen kan kompletteras med tilläggsuppdrag med pris per timme.</i>	<i>LOU</i>	<i>Upphandling enligt delegationsordning vid behov</i>
<i>Samhällsbetalda persontransporter</i>	<i>Ersättning per utförd körning.</i>	<i>LOU</i>	<i>Upphandling enligt delegationsordning vid behov</i>
<i>Projekteringar</i>	<i>Ersättning per timme utfört arbete alternativt fastpris.</i>	<i>LOU</i>	<i>Upphandling enligt delegationsordning vid behov</i>